

GOGOETA GUNEA
Euskal Herria - Basque Country
Nazioartea Gogoeta Gunea

2. Mintegia (sarean) **2021eko martxoa**

**Euskal Herria eta AEBen
arteko harremanak:
Bilakaera eta
etorkizunerako aukerak**

**2. Mintegia (sarean)
Euskal Herria eta AEBen
arteko harremanak:
Bilakaera eta
etorkizunerako aukerak**

2

Aurkibidea

Helburuak	5
Aurkezpena	7
Mintegian partekatutako ideia nagusiak	9
Hizlariak	15

2. Mintegia (sarean)
Euskal Herria eta AEBen
arteko harremanak:
Bilakaera eta
etorkizunerako aukerak

4

NAZIOARTEKO GOGOETA GUNEA

Euskal Herria

Nazioartea Gogoeta Gune

Helburuak

Helburu orokorra:

Euskal Herriak munduan behar duen kokapenaren eta horretarako garatu beharreko kanpo estrategiaren inguruko hausnarketa burutzea. Horretarako, 20 bat kidez osatutako mintegi itxia osatu da, mintegi honek hainbat bilkura burutuko ditu.

Helburu zehatzak:

Egungo nazioartea eta balizko garapena aztertzea. Eboluzioaren faktore gakoak zein diren identifikatzea eta hauek Euskal Herrian duten eragina aztertzea.

XXI mendean Euskal Herriak nazioarteari begira behar duen behar duen bisio estrategikoa lantzea.

Nazioarteko testuinguruan Euskal Herriaren kanpo estrategia aztertzea. Indarguneak eta ahulguneak zehaztea. Interes nazionalen inguruan pentsamendu estrategikoa garatzea.

Euskal Herriaren kanpo estrategiarako eta herri interesen sustapenerako gakoak diren gai eta lurraldeak identifikatzea.

Euskal erakundeek kanpo jarduerak hobetzeko proposamenak lantzea. Bereziko Euskal jaurlaritzak zein beste euskal erakundeek eremu eta erregio identifikatuetan burutu beharrekoa.

Txosten zehatzak lantzea (“policy briefings”), kanpo antolaketa eta kanpo ekintzaren politika eta strategiari buruzko proposamen zehatzekin.

2. Mintegia (sarean)
Euskal Herria eta AEBen
arteko harremanak:
Bilakaera eta
etorkizunerako aukerak

6

2. Mintegia (sarean) 2021eko martxoa

Euskal Herria eta Ameriketako Estatu Batueneren arteko harremanak: Bilakaera eta etorkizunerako aukerak

Telesforo Monzón eLab Euskal Herrigintza laborategiak eta Sabino Arana Fundazioak antolatutako “Euskal Herria Nazioartekotzea eta Ikuspegi Globala” mintegi estrategikoaren barruan, “Euskal Herriaren eta AEBen arteko harremanak: bilakaera eta etorkizunerako aukerak” izeneko tailerra antolatu dugu.

Ziurtasun osoz baieztatzea zaila bada ere, urteetan zehar egindako hainbat ikerketaren arabera, badirudi euskal jatorriko zortzi milioi pertsona baino gehiago daudela mundu osoan zehar banatuta. Askok ez dakite beraien euskal jatorria edoherentzia.

Honek giza lotura sortzen du, eta sakontzea merezi du. Zer lor genezake Euskal Herriarekiko grina eta ezagutza zabaldu, jendea kontzientziatu eta beraien konpromisoa lortuko bagenitu? Helburu hori lortzeko, zubiak eraiki behar ditugu. Zubiak erakundeen artean, enpresen artean, irabazi-asmorik gabeko erakundeen artean, kultura-erakundeen artean, unibertsitateen artean, dantza eta bestelako arte adierazpenen artean.

Baina zubiak garrantzitsuak badira ere, funtsezkoa da pertsonen artean konfiantza eraikitzea. Mundu osoko euskal jatorriko pertsonen artean konfiantza-oinarri bat sortuz, benetako zubi ekonomiko, kultural, sozial eta akademikoak eraiki ditzakegu, gure lotura globalen tradizio luzetik harago doazenak.

Estatu Batuetako euskal diaspora funtsezkoa da Euskal Herriak etorkizuneko komunitate global interkonektatuan duen aukera hazi eta indartzeko. Mexiko, Argentina, Uruguai edo Txileko euskal diasporako komunitateek ere zeregin garrantzitsua bete dezakete ahalegin horretan aurrera egiteko. Hala ere, mintegi honetan Estatu Batuetako euskal diasporan zentratu gara bereziki.

Bi eguneko tailer birtual horren helburua Euskal Herriaren eta Estatu Batuetako diasporaren artean zubiak eraikitzeko aukerekin eta erronkekin lotutako gaiak eztabaidatzea zen.

80 lagunek baino gehiagok eman zuten izena mintegi emankor honetan, eta iruzkin positiboak jaso genituen. Dokumentu honetan parte-hartzaileek azaldutako eta eztabaidatutako funtsezko ideiak laburbilduko ditugu.

Eskerrak eman nahi dizkiegu parte hartu zuten guztiei, eta eztabaida honekin jarraitu eta sakontzea espero dugu.

2. Mintegia (sarean) 2021eko martxo

**Euskal Herria eta Ameriketako Estatu
Batuenen arteko harremanak:
Bilakaera eta etorkizunerako aukerak**

Mintegian partekatutako ideia nagusiak

Euskal-amerikar harremana

- Euskaldunak Amerikan duela mende asko egon diren arren, Euskal Herriak nazio gisa Estatu Batuetako politikaren arreta Gernikako bonbardaketaren ondoren piztu zuen. Geroago, Burgosko epaiketa izan zen Euskal Herrian gertatzen ari ziren gertaeretan euskal diasporaren inplikazioa eragin zuena.
- Erresuma Batuekin eta Estatu Batuekin harreman diplomatikoak historia modernoan Bigarren Mundu Gerran Agirreren erbesteko Eusko Jaurlaritzarekin hasi ziren; eta horrek euskal politika Kapitolora eramane zuen.
- Agirreren Gobernutik Euskal Herriak harreman diplomatikoak/paradiplomatiakoak izan ditu AEBekin.
- Euskal diaspora komunitate edo gizarte antolatu bihurtu zen Bigarren Mundu Gerraren ondorengo urteetan.
- Ondare handia dugu AEBetan, euskal-amerikar diaspora honek egindako lan gogorraren ondorioz.
- Aintzat hartu behar dira ahalegin gehigarri bat egiten dutenak eta Estatu Batuetan gauzak egiteko euskal modua amerikar identitatearen zati bat dela ziurtatu dutenak.
- Estatu Batuetako euskal komunitatearen biziraupenerako funtsezkoa izango den une erabakigarri baten atarian dago euskal diaspora.

Euskal nortasuna

- Euskal izatea gure egungo eta etorkizuneko existentziarekin nola egokitzen den zehaztea da erronka. Gaur egun egiten ditugun gauzetatik harago joan behar dugu, eta euskaldun izateko eta euskaldunak ez diren beste batzuk inplikatzeko modu berri eta esanguratsuak identifikatu behar ditugu.
- Diaspora askoko komunitatea gara. Gizarte globalean, tokian tokiko erantzunak behar ditugu.
- Euskaldunok ez gaude munduko mapan.
- Nora goazen galderari erantzun behar diogu, ikuspegi argirik gabe komunitatea desagertu egingo baita. Bidaia hau elkarrekin egin behar dugu, edo ez dugu egingo.

Emigranteak gara aukera berrien bila

- Nor da euskalduna? 7 probintzietan jaiotakoak, noski, baina baita euskaldunen ondorengoak eta euskaldun berriak ere; bai eta euskaldun izan nahi dutenak.
- Ez dago identitate bakar bat ere. Hobe da batzea kentzea baino. Inklusioa behar dugu, ez bazterketa.
- Jendea gure hizkuntzaz maitemintzen ari da; euskara erresilientziaren eta zoritxarra gainditzearen sinbolo bihurtu da. Gizarte zibilaren ahaleginaren emaitza da, eta harro egon beharreko zerbait da. Euskara munduari eskaintzen diogun altxorra da. Planetako biodibertsitateari eta kultura-aniztasunari egiten diogun ekarpena gure hizkuntza eta kultura da.
- Euskal gizartea gizarte aurrerakoia da, eta eskubideen eta aniztasunaren alde borrokatzen gara. Euskaldunok historiaren alde zuzenean gaude, mundu gizatiarrago bat nahi dutenen artean. Nor da Cohen, Taylor edo Einstein euskalduna? Ez zaigu ospatzen, eta ikusgarriago bihurtu behar dugu.
- Euskal Herria bakar izatea eragiten duten ezaugarriak identifikatu behar ditugu. Eskozia eta Irlanda berehala ezagutu daitezke ezaugarri gutxi batzuegatik. Euskaldunok antzeko zerbait behar dugu.
- Gure artean zubiak eraikitzeke modua Ozeano Atlantikoaren bi aldeetatik elkarrekin lan egitea da.
- Identitate anitzak besarkatu behar ditugu, giza balioak euskal herritar gisa identifikatzen gaituen ezaugarri gisa hartu. Ezaugarri horiei balioa eman behar diegu, eta gure lorpenak ikusarazi.

Aberriarekiko loturak sendotzea

- “Euskaldun sentitzen direnek” Euskal Herrian zehar bidaiatu eta une goxo bat igaro ohi dute, lagunak egiten dituzte hemen, eta gure hirietako kaleetan elkar ikusten dira. Hauek dira aberrira konektatuta sentitzen diren pertsonak, Estatu Batuetan euskaldunen eta ez-euskaldunen bizitzan gure presentzia mantentzeko lan egiten dutenak.
- Diaspora bere jaioterria bisitatzera animatzea funtsezkoa da eta sustatu egin behar da. Mundu guztiak izan beharko luke bere bizian zehar bere jaioterria bisitatzeko aukera.
- Musika, kultura, kirola eta hizkuntza funtsezkoak dira aberriarekiko lotura sustatzeko. Diasporako gazteak euskara ikastera animatzea oso garrantzitsua da.
- AEBetako euskal diasporako gazteen eta euskal gazteen arteko harreman pertsonalak eta familiarrak indartzea da etorkizunean nazioartean dugun presentzia hobetzeko har dezakegun erabakirik estrategikoenetako bat.
- Bi aldeetako gazteei harreman eta esperientzia estuak eskaini behar dizkiegu, bizitza osoan iraun dezaketan adiskidetasun-loturak sortzeko. Lotura horiek sortzen lagunduko duten programak ezarri behar ditugu.
- Etorkizunari ateak ireki behar dizkiogu. Horretarako, diasporako gazteei gure ateak eta familiak ireki behar dizkiegu, Euskal Herriko euskal bizimoduaz esperimintatu eta ikasteko.
- Proiektu kolektibo horretan, erakundeek, familiek, tokiko erakundeek eta abarrek funtsezko eginkizuna bete behar dute. Elkarrekin programa erakargarria eta epe luzekoa eskain dezakegu, betiere etorkizunari begira.
- Agian ez da agerikoa gaur egun, baina ziur egon gaitezke, dauden tokian daudela eta egiten dutena egiten dutela, horrelako programa batean parte hartzen duten gazteak aktiboki egongo direla etorkizuneko Euskal Herriaren eta euskal kulturaren alde.
- Diasporak eragina izan dezake gure herrian egin beharreko inbertsio ekonomikoetan.
- Onuragarria litzateke erakunde pribatuek bermatutako leku estrategikoetan bulegoak izatea, Euskal Herriaren eta AEBen arteko loturak sendotzeko eta euskal marka sustatzeko.
- Gakoa da nola lan egin elkarrekin mundu globalizatu honetan garrantzitsuak izaten jarraitzeko
- Diasporarako egunkari bat izatea oso baliagarria da.
- Ez ditugu irlandarrak ahaztu behar Amerikan egiten dugun lanean.

Kirolaz baliatuz

- Gure herri marka hazten jarraitzeko modu bat parte hartzeko aukerak aprobetxatzea eta marka aitortzea da. Kirolari profesionalak eta zaleak posizio paregabeen daude horretarako.
- Kirola gure nortasunaren parte da, eta hori kontuan hartu eta sustatu behar dugu.
- Idahoko Ander Egiluzi buruzko dokumentalak arrakasta handia izan zuen. Arrakasta izateko arrazoia da istorio komunitarioak ditugula, eta partekatzeko xarma paregabea dutela.
- John Rahmek, telebistan euskaraz hitz eginez, harrotasunez negar eginarazi zien euskal diasporako kideei.
- Zenbat eta garrantzitsuagoak izaten jarraitu kirol-merkatuan, orduan eta eragin handiagoa izango dugu, estrategikoak izan behar dugu horretan.
- Kirola gazteak erakartzeko erabiltzea funtsezkoa da, ez bakarrik euskal diasporarentzat, baita estatubatuarrentzat orohar ere.
- Euskal komunitatea eta, oro har, komunitate estatubatuarra kirolaren inguruan eta kirolaren bidez inplikatze moduak aurkitu behar ditugu.
- Aliatuak identifikatu behar ditugu gure lana zabaltzeko, adibidez, futbol profesionalaren esparruan.

Negozioak eta teknologiaz baliatuz

- AEBetako mendebaldeko kostaldeak eskaintzen dituen aukerak aprobetxatu behar ditugu. Lotura historikoak ditugu enpresa-eskualde horrekin, eta lotura horiek baliatu behar ditugu lotura ekonomikoak eta kulturalak garatzeko beste eskualde batzuekin, Asiarekin esaterako.
- Gure gaitasun teknologikoaren berri eman behar dugu eta Amerikako mendebaldeko kostaldean jarri behar dugu arreta. Gure bi enpresa-eskualdeen arteko lotura Asiarekin lotzeko plataforma bihur liteke.
- Erakunde akademikoekin, ikerketa-erakundeekin eta enprekin loturak ezar genitzake.
- Ezagutza gure etorkizuna eraikitze behar dugun tresna da. Ezagutzarik gabe ez dago berrikuntzarik, ez industrian, ez gizartean. Berritzaileak izan nahi badugu, zerbait berria, zerbait

desberdina lortu nahi badugu, ezagutza sortu eta kudeatu nahi badugu, horixe da gakoa.

Mundu akademikoa baliatuz

- Sare bat sortu beharko genuke -euskal diaspora akademikoa-, non euskaldun gisa identifikatzen diren edo “euskaldun sentitzen diren” akademikoek edo Euskal Herriarekin zerikusia duten ikerketak egiten dituztenek parte hartu ahal izango duten beren ikerketak eta jarduera akademikoak lotuz, gaika sailkatuta, ikerketaren kokapenaren arabera, etab.
- Horrelako sare batek gure ezagutza-oinarria haztea erraztuko du, gure diasporak munduko edozein lekutan egiten dituen ekarpenekin.
- Mundu osoan barreiatuta dagoen gure ezagutza-ondarea identifikatu eta sustatu beharko genuke, Euskal Diaspora Akademikoan bildu, eta partaide guztientzat onuragarriak izango diren lotura-modu berriak eraiki.
- Erakunde bat sortu beharko genuke, edo lehendik dagoen bat erabili, ezagutza nazioartean sortzea eta sustatzea erraztuko duten konexioak koordinatzeaz arduratuko dena. Hori euskal akademikoen eta Euskal Herriko akademikoen onerako izango litzateke. Erakunde horrek, Euskal Herriko Unibertsitatearen eta Eusko Jaurlaritzaren laguntza izan beharko luke, gutxienez.
- Euskal diasporako komunitate akademiko hau Euskal Herria sustatzeko eta nazioartean duen ospea indartzeko tresna izan daiteke, elkarlan akademikoko, lankidetzako ikerketako eta euskal ikasketetako programetan interesa duten unibertsitateekin batera lan eginez.
- Campus Transozeanikoaren kontzeptua gara genezake mundu osoko unibertsitateen artean harreman sendoak eraikitzeko. Eusko Jaurlaritzak ideia hori susta lezake.
- Unibertsitate amerikarrekin Campus Transozeanikoaren kontzeptua eraginkortasunez garatzeko, harreman estuagoak izan behar ditugu akademikoen artean, eta truke-programetarako esparru erraza eskaini behar dugu.
- Hezkuntza Globala, Ikerketa Globaleko Lankidetzak, Ikaskuntza Esperientzial Globala, nazioarteko ikusgarritasuna eta abar sustatu behar ditugu.

Bizitzan dena da politika

- Euskal Herriaren eragin politikoa negozioen eta kulturaren sustapenaren bidez lortuko da.
- Euskal Herriari ikusgarritasuna emateko euskal ordezkariak batek Washington DCn kokatuta egon behar du. Euskal Herriko lehentasunak Kapitolioan aurkeztu ahal izateko, atzerritarren erregistro-aktan inskribatutako euskal enbaxadore bat behar dugu, inplikazio kultural eta ekonomikoarekin. Gobernuaren einkizun hori garrantzitsua da.
- Gobernu kanpoko euskal presentzia ere behar dugu. 50AC3 eta 50AC4 forma hartu beharko luke (501 (c) (3) erakundea, zergetatik salbuetsita dagoen irabazi-asmorik gabekoa, eta 501 (c) (4) zergetatik salbuetsita dagoen irabazi-asmorik gabeko erakundea, Kapitolioan lobia egiteko).
- North American Basque Organization (NABO) dugu kultur gune tradizionalen, baina negozio, arte eta abarrekin lotutako tresna bat ere behar dugu, Estatu Batuekin lotuko gaituena.
- Euskal Herria-Estatu Batuetako Merkataritza Ganbera bat egoteak merkataritza-konexioak sortzen lagunduko luke, eta euskal negozioen ahots gisa funtzionatuko luke.
- Diasporako kide euskaldunak barne hartzen dituen euskal Caucus bat ere aktibo baliotsua izango litzateke.
- Euskalduntasuna indartsuagoa da lehen belaunaldian, eta hurrengoari transmititzen zaio. Hala ere, hurrengo belaunaldietan, loturak ahulagoak bihurtzen dira, eta garrantzitsua da horretan lan egitea.
- Euskal abizenak dituzten funtzionario askok beren euskalduntasuna aurkitu behar dute.
- Estatubatuarrek garrantzia ematen diote beren sustraiak aurkitzeari, eta hori aprobetxatu beharko genuke.
- Euskal Herrira etortzera animatu beharko genituzke legegileak. Israelen azpiegitura oso bat dago horretarako.
- Think Tank bat behar dugu zutabe intelektual gisa. Bekak sustatzeak zentzu handia izango luke.
- Demokratekiko eta errepublikanoekiko konpromiso iraunkorra ziurtatu beharko genuke.

Hizlariak

I Saioa: Martxoak 2

(17:00–19:00 CET)

KO - ANTOLATZAILEAK:

Mikel Burzako

Mikel Burzako Euzko Alderdi Jeltzaleko (EAJ) Euskadi Buru Batzarreko kidea da 2016tik bai eta Kanpo Arazoetarako arduraduna. Demokraten Europako Institutuko kontseilari ordezkaria 2019tik, eta bertako Zuzendaritza Batzordeko kidea 2017tik. Izendapen

horren aurretik, Pennsylvaniako Mankomunitateko ordezkaria izan zen Espainian eta Portugalen, bai eta Eusko Jaurlaritzako Lehendakaritzako Koordinaziorako zuzendaria, Kanpo Arazoetako zuzendaria eta Sustapen zuzendaria ere. Zazpi urtez Txilen bizi izan zen Garapenerako Euskal Txiletar Fundazioaren arduradun eta zuzendari gisa. Mikel Burzako Ekonomia eta Enpresa Zientzietan lizentziatua da Deustuko Unibertsitatean, eta hainbat prestakuntza-programa egin ditu nazioartean.

Urko Aiertza Azurtza

Urko Aiertza Azurtza Telesforo Monzón eLabeko zuzendaria da, Euskal herrigintzarako ideien laborategia, bai eta Olaso Dorrea Fundazioko zuzendaria. Senataria izan zen Madrilgo Senatuan (2011-2015) eta Senatuko Justizia, Kanpo Arazoetako, Iberoamerikako eta Batzorde Iraunkorreko bozeramailea izan zen. 2017tik, Bakearen Europako Institutoko (EIP) aholkulari nagusia da Bruselan, baita Kolonbian, Moldavian, Ukrainan edo Etiopian lan egiten duten nazioarteko hainbat erakundetako kontseilaria ere. Zuzenbidean lizentziaduna da Euskal Herriko Unibertsitatean (UPV/EHU) eta Gatazketan Masterra du Universitat Oberta de Catalunya (UOC). Gaur egun, Gipuzkoako Abokatuen Elkargoko kide da, eta abokatu bulego bat zuzentzen du Donostian.

Mireia Zarate Agirre

Mireia Zarate Sabino Arana Fundazioko presidentea eta Eusko Alderdi Jeltzaleko (EAJ) Euskadi Buru Batzarreko kidea da. Zamudioko Udaleko zinegotzia eta Eusko Legebiltzarreko diputatua izan zen 2011 eta 2015 artean. Enpresen Administrazio eta Zuzendaritzan lizentziatua da Euskal Unibertsitatean (EHU) eta Kontu Auditoretzako Masterra du Deustuko Unibertsitatean.

Xabier Irujo

Erbestean jaioa, Nevada Renoko Unibertsitateko (UNR) Euskal Ikasketen Zentroko zuzendaria da Xabier Irujo, eta genozidioari buruzko ikasketen irakaslea. Euskal historiarekin eta politikarekin zerikusia duten gaiei buruz argitaratu du, eta genozidioari buruzko ikerketetan espezializatu da bere ibilbidean zehar, sarraski fisiko eta kulturean zentratuz. Hiru master ditu hizkuntzalaritzan, historian eta filosofian, eta bi doktoretza historian eta filosofian. Irujok ehundaka hitzaldi eman ditu Amerikako eta Europako ia 100 unibertsitatetan eta erakunde akademiko edo kulturaletan (normalean gobernuak, parlamentuak, museoak eta liburutegiak).

Máirtín ó Muilleoir

Máirtín ó Muilleoir SFko politikari irlandar bat da, Belfasteko 58. alkatea (2013-14). Irlandako Iparraldeko Batzar Legegileko kide izan da eta Finantza ministro izendatu zuten Ipar Irlandako Gobernuan. 1997an, ó Muilleoir Andersonstown Newsen jabekide bihurtu zen,

ondoren New Yorken egoitza zuen Irish Echo erosi zuena. Irlandaren eta Estatu Batuen arteko loturei buruzko ezagutza nabarmena du.

Jean Flesher

Jean Flesher eraikitzailea eta birmoldatzailea da. French Maison LLC eta Euskal Altzariak inportazioen jabea da. NABOko ordezkaria da Basque Club of Utah-ren izenean eta aholkulari iparramerikarra Euskal Erakundeen Mundu Biltzarrean. Jean Flesher eta Amerikanuak orkestrak zuzentzen ditu. NABOren Bizi emankorra (2017) saria jaso zuen, eta Ipar Amerikako Euskal Dantzarien Biltzarrean (1987) sortzaileetako bat izan zen. Jean Flesherrek hainbat hamarkada daramatza euskal kultura, dantza eta musika sustatzen Mendebalde osoan.

Basque Country-USA:
Evolution and
Future Relationship
(Virtual seminar)

18

Iñaki Goirizelaia Ordorika

Iñaki Goirizelaia (doktorea) Telekomunikazio Ingeniaritzako irakasle titularra da Euskal Herriko Unibertsitatean (EHU), Komunikazio Ingeniaritza Sailean. Euskal Herriko Unibertsitateko errektorea izan da (2009-2017). Aurretik, unibertsitate bereko Bizkaiko Campuseko errektoreordea izan zen. ICANNek (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers) .eus domeinua onartu ondoren sortu zen .eus Fundazioaren sortzailea da, interneten euskal hizkuntzaren eta kulturaren komunitatea sustatu eta egituratzeko. Ikertzaile bisitaria izan da Kaliforniako Stanford Research Institutuen (SRI), Massachusettsko Institute of Technology (MIT) bai eta Boise State University (BSU).

Argia Beristain

Argia Beristain Boiseko Estatu Unibertsitateko Garapenerako presidenteorde asoziatua da. Diru-bilketako profesional gisa, Argiak trebetasun horiek baliatu ditu euskal diaspora amerikarrari bere bizitzan zehar laguntzeko. Horren barruan sartzen dira 2006ean Washington DCko Euskal Etxearen sorreran parte hartu izana eta 2016an Smithsonian Folklife Festival, euskal kulturaren aurkezpena gauzatzeko eginiko lana. Argia irakaslea ere bada Boise Stateko Euskal Ikasketen programan. 2015ean, Basque Soccer Friendly-ko ekitaldien zuzendaria izan zen, eta Athletic Club Boisera, Idahora, ekarri zuen Jaialdi garaian, Euskal Ikasketen Programarako diru-bilketa gisa. Politika Zientzietan eta Emakumearen Ikasketetan lizentziatua da Washingtongo Unibertsitatean, eta Euskal Ikasketen Masterreko ziurtagiria du Euskal Herriko Unibertsitatean.

Xabier Berrueta

Xabier Berrueta Ameriketako Estatu Batuetako Pilota Federazioko presidentea da. Nafarroako Baztango haraneko guraso etorkinen semea, lehen aldiz ikasi zuen bere ama hizkuntza, euskara, San Frantziskoko Chinatown eta North Beacheko mugetan hazten zen bitartean. 4 urte bete arte ez zuen ingeleasaikasi eta gaztelera-gaztelania zortzi urterekin eta frantsesa askoz beranduago ikasi zituen, Davis bizikidetza-unitatean ikasten ari zela. George Washington Unibertsitateko Negozio Eskolan eta Kaliforniako Unibertsitatean ikasi zuen. Kirolarekiko zaletasuna eta espiritua jaio aurretik errotuta daude

beregan. Aitatxi Manuelek, Baztango haraneko apaizen aurka apustu egiten jakiteagatik ezagunak, pilota partida batean hauei irabazi eta ofrendetan bildutako dirua etxean zain zeuden zazpi hurrei jaten emateko erabili zuen. Zer esanik ez, Berruetarrek Medicirekin bat egin zutela Egoitza Santuaren aurkari bezala.

Pilotaren kirolarekiko grina hori Euskal Herriko landa-komunitateetatik haratago hedatu da, eta, egia esan, sei kontinenteetan zehar barreiatu. Aitaxirekin hasi zenak, munduan ondare iraunkor bat eta euskaltzaletasunaren arrasto bat uzteko aukera inspiratu du eta inspiratzen jarraitzen du. Lima 2019ko Panamerikar Jokoetako Lehiaketa Zuzendaria (Euskal Pilota) eta Euskal Kultur Etxeko (San Frantzisko) Zuzendaria izan da. Hizkuntza-agentzia bat zuzentzen du.

II Saioa: Martxoak 4 (17:00-19:00 CET)

Juan José Ibarretxe Markuartu

Juan José Ibarretxe Markuartu Euskal Autonomia Erkidegoko Lehendakari ohia da (1999-2009). Gaur egun, Agirre Lehendakaria Fundazioko (ALF) presidentea da. Agirre Lehendakari Centerreko (ALC) zuzendaria izan da 2020ra arte, bai eta Puerto Ricoko Unibertsitate Interamerikarreko Ekonomia irakaslea ere. Aurretik lehendakariordea eta bere jaioterriko, Laudioko, alkatea izan zen. Politikatik igaro ondoren, esparru

akademikoan zentratu zen, Agirre Lehendakari Center sortu zuen eta UPV/EHUn doktoratu zen 2010ean.

Kirmen Uribe

Kirmen Uribe euskal idazlea da eta Literatura Konparatuko graduondoko ikasketak Trenton egin zituen, Italian. Bere lehen

literatur saria 1995ean irabazi zuen, derrigorrezko soldadutzari uko egiteagatik kartzelan zegoenean (ez baitzitzaion interesatzen orduko derrigorrezko zerbitzuan parte hartzea); 2008an Kritikaren Saria jaso zuen euskaraz idatzitako Bilbao-Nueva York-Bilbao eleberriagatik, eta 2009ko urrian Espainiako Letren Saria jaso zuen lan beragatik.

Herman Uscategui

Herman Uscategui Cortex enpresako (AEB) Elkartze Estrategikoen eta Negozioen Garapenerako presidenteorde seniorra da. Zunum Aeroko (AEB) aholkulari nagusia ere bada. Gaur egun dituen funtzioak bete aurretik, Starbucks Coffee Companyko zenbait postu exekutibo bete zituen, horien artean Estrategia Globaleko eta Aliantza Estrategikoetako zuzendaria. Starbucksen sartu aurretik, Munduko Proiektuen zuzendaria izan zen Westin Hotels & Resortsek Seattlen zituen bulego korporatiboetan. Tokion hasi zuen bere enpresa-ibilbidea, Japonian, Aoki Corporationekin. Hermanek

nazioarteko proiektuetan parte hartu du lau kontinentetan eta Asian, European, Latinoamerikan eta Estatu Batuetan bizi izan da. Ingeniaritzako masterra lortu zuen Saitamako Unibertsitatean/Tokioko Unibertsitatean eta Tokioko Unibertsitatean doktore da. Horrez gain, Zientzia Ekonomikoetan masterra du Japoniako Temple Unibertsitatean, eta hainbat hizkuntza hitz egiten ditu. Herman One World Now! irabazi-asmorik gabeko erakundearen zuzendaritza-batzordeko buru da. Seattlen du egoitza, eta gazteen

lidergoa garatzen eta hizkuntza kritikoak (arabiera eta txinera) eskolaz kanpo irakasten ditu baliabide gutxiko bigarren hezkuntzako ikasleentzat. Herman Sokrates Elkarteko kide aktiboa da Aspengo Aspen Institutuan, Coloradon. Japan America Societyko Administrazio Kontseiluko Batzorde Betearazleko kide izan da. Herman ESADEk Bartzelonan (Espainia) duen Nazioarteko Aholku Batzordeko kidea ere bada.

Rafael Anchia

Rafael Anchiak, gaur egun, bere bederatzigarren agintaldia betetzen du Texasko legegintzaldian, eta Dallas konderriko mendebaldeko korridore bat ordezkatzeko du. Ordezkarierako Ganberako Nazioarteko Harremanetarako eta Garapen Ekonomikoko Batzordeko presidentea da gaur egun. Halaber, Ganberako Energia Baliabideen Batzordeko eta Administrazio Batzordeko kide da.

2011tik 2015era, Barack Obama presidentearen administrazioan, Merkataritza Politika eta Negoziazioetarako Aholku Batzorderako izendatua izan zen, Etxe Zuriari eta Estatu Batuetako Merkataritza ordezkariari merkataritza- eta inbertsio-akordioei buruzko aholkularitza ematen diena. Eskubide zibilen, hezkuntza publikoaren, ingurumenaren babesaren eta emakume eta haurren osasun-arretarako sarbidea hobetzearen alde borrokatzera bideratu du bere lan publikoa. Anchia diputatua Global Civitas Capital Group inbertsio enpresaren sortzaileetako bat eta zuzendari nagusia da; Haynes and Boone Dallaseko abokatuen bulego handieneko kontseilaria ere bada, finantza erakundeak eta funts publiko eta pribatuak ordezkatzeko dituenak.

Marian Elorza

Marian Elorzaren esperientzia profesional guztia nazioarteko harremanekin lotua dago. Kanpo-harremanetarako espezialista gisa hasi zen Euskal Autonomia Erkidegoko Ordezkaritzan, Europar Batasunean. 1999ko martxotik 2009ko maiatzera arte Nazioartekotzeko zuzendaria izan zen Euskal Autonomia Erkidegoko Industria, Merkataritza eta Turismo Sailan. 2012ko abendutik Eusko Jaurlaritzako Kanpo Arazoetako idazkari nagusia da. Idazkari nagusi gisa, Euskadi Nazioartekotzeko Esparru Estrategiaren arduraduna da.

Marian Elorza Ekonomia eta Enpresa Zientzietan lizentziatua da Euskal Herriko Unibertsitatean (UPV/EHU)

Europako Ikasketen Masterra Lovainako Unibertsitate Katolikoan (Belgika), eta Europako Ikasketa Aurreratuen Masterra Nancyko Unibertsitate Zentroan (Frantzia).

Iratxe Esnaola Arribillaga

Iratxe Esnaola Olaso Dorrea Fundazioko lehendakaria eta TM eLab ideia laborategiko kidea. Deusto Business Schooleko irakaslea, 2016tik, idazkariordea ere bada. Aurretik, .eus euskal fundazioko zuzendaria izan zen. Hezkuntza doktorea da Deustuko Unibertsitatean eta Informatika Ingeniaritzan lizentziaduna unibertsitate berean.

Euskal Herria eta AEBen arteko harremanak: Bilakaera eta etorkizunerako aukerak

I. Saioa: Martxoak 2 +
II. Saioa: Martxoak 4

(17:00–19:00 CET)

